

- ◆ Окултно движение;
  - ◆ Ню ейдж (Нова епоха) движение;
5. Секти на мюсюлманска основа
- ◆ Казълбашката секта (алиани);;
  - ◆ Бахайска общност.

Всяка една от тези секти (движения) може да бъде обект на отделно подробно изследване. Литературата и информацията в това отношение е много богата – критична, позитивна или изясняваща учението им. Невъзможно е да се даде в този кратък преглед всичко за тяхната дейност. Тук е посочено най-същественото от историята, учението и състоянието им в света и в България.

### 3.1. НЕТРАДИЦИОННИ ХРИСТИЯНСКИ СЕКТИ

#### Църква на Иисус Христос на светиите от последните дни *мормони*

Последователите на *Църквата на Иисус Христос на светиите от последните дни* са известни повече под името мормони. Докато в САЩ има разногласие дали това е църква или секта, в Европа е категорично мнението, че става въпрос за секта.

Тя се появява в средата на миналия век в САЩ. Основател е Джоузеф (Йосиф) Смит, роден през 1805 г. в гр. Шарон, щата Върмонт. На 15-годишна възраст, според автобиографията му, той отишъл в една гора да се моли и разбере към коя от местните църкви да се присъедини. Докато се молил имал видение – при него спlezли Бог Отец и Иисус Христос. Те го посъветвали да не се присъединява към нито една от християнските църкви, тъй като всички те били изпаднали в духовно заблуждение. Тогава той разbral, че Бог го призовава да бъде неговият пророк в света. След три години Смит имал ново видение, този път в спалнята си – един ангел на име Морони му разказал за съществуването на книга, която била написана с древноегипетски йероглифи върху златни плочки. В нея се разказвала историята на Америка, давали се по-пълно откровенията на Евангелието и указания за основаването на Църквата, дадени лично от Христос след възнесението му. Морони му казал, че ще получи книгата след 4 години, когато ще я намери заровена под хълма Камора. Смит отишъл на това място след 4 години и получил златните плочки

и “пророчески очила” – два кристала – Урим и Тумим, с помощта на които щял да ги разчете. С вдъхновението на Бога той превел на английски йероглифите от плочките и през 1830 г. публикувал “Книгата на Мормон”. Златните плочки били загубени.

На 6 април същата година във Файет, щата Ню Йорк, Смит и още 5-има негови последователи основават *Църквата на Иисус Христос на светиите от последните дни*. Смит е определен за пророк, преводач, предсказател, апостол на Христос и старейшина на църквата. Той и още двама души образуват Главното председателство на мормонската църква. Поради това, че са преследвани от гражданството и властта, Смит и последователите му се местят непрекъснато от едно на друго място. Така той основава град Науво в щата Илионос, става негов кмет и въвежда като божествено искане полигамията. За неморални прояви и измами е задържан в ареста, където през 1844 г. той и брат му са убити от тълпа противници на движението. Така се проваля неговото пророчество, че през 1891 г., когато ще бъде на 85 години, на Земята ще дойде Човешкият син.

За да се избягнат преследванията, неговият наследник Брайън (Бригъм) Йънг отвежда мормоните 2300 км на запад, в щата Юта, където през 1847 г. основава Солт Лейк сити. Твърди се, че Йънг имал 25 жени и 56 деца. През 1890 г., след като се отказват от многоженството, мормоните издействат от федералните власти за Юта статут на отделен щат. Сега почти 70 на сто от неговото население са мормони. Освен групата на Йънг, 5 други групи се отцепват и създават свои разклонения, които съществуват и сега. Последователите на Смит-Йънг са най-мощната мормонска група.

Смята се, че мормоните са около 4 млн., разпръснати в 130 страни на света. Според техни сведения, те са около 10 млн. в 150 страни. Според френската енциклопедия “Ларус”, обаче, те са около 2 млн. В САЩ се счита, че 5 млн. американци са мормони. Около 35–40 хиляди девойки и младежи се изпращат по цял свят на 18 или 24-месечна мисионерска дейност. Издържката им се поема от семействата или сектата. Мормоните се стремят да строят в големите градове богати храмове, които превръщат в религиозно-културни центрове. Разполагат с много университети и хиляди училища за подготовка на своите кадри. Те поддържат най-големия частен университет в САЩ “Бригъм Йънг”, в който